

XLV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Forlængelse af Nationalbankens Oktroj.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 13. Marts 1907.)

Ved Oktroj af 4. Juli 1818 fik „Nationalbanken“ Eneret paa Udstedelse af Sedler, imod at den til Gængæld paatog sig en Række Forpligtelser, der tilsigtede at bringe Orden og Fasthed i vort fra de foregaaende Aartier stærkt rystede Pengevæsen.

Den ny Ordning, der traadte i Kraft den 1. August 1818, var gældende for 90 Aar — indtil 1. August 1908; og idet vi altsaa nu staa umiddelbart overfor Gyldighedsfristens Udløb, maa der selvfølgelig paa ny træffes Bestemmelse om Ordningen af Landets Seddelvæsen for den kommende Tid.

Det første Spørgsmaal, der her melder sig til Overvejelse, bliver da ganske naturligt dette: Skal man — med visse Ændringer — tilstræbe en Fortsættelse af den bestaaende Ordning med Nationalbanken, eller er der Anledning til at søge Forholdet ordnet ad helt andre Veje?

I saa Henseende er der vel fra et Mindretal (P. Knudsen, Mortensen, Sabroe og Stauning) fremkommet Ønske om, at Staten mere direkte — gennem Oprettelsen af en Statsbank — skulde tage Seddeludstedelsen i sin Haand, men i øvrigt har der indenfor Udvalget været Enighed

om det formaalstjenlige i at søge fornyet Samarbejde med Nationalbanken, ligesom man ogsaa — bortset fra det nævnte Mindretal — har været enig om i alt væsentligt at betragte det foreliggende Lovforslag som et acceptabelt Grundlag for et saadant fornyet Samarbejde for det i Forslagets § 1 nævnte Tidsrum af 30 Aar.

Dette Ønske om fortsat Arbejde i det ved Oktrojen af 1818 givne Spor grunder sig i væsentlig Grad i Erkendelsen af, at Nationalbanken i de forløbne Aar har røgtet sit Hverv paa en saadan Maade, at vort Seddelvæsen nu igennem lange Tider har været i den mest mønsterværdige Orden. Og ud fra denne Erkendelse har man Grund til at vente, at den Rø og Besindighed, der hidtil have præget Bankens Ledelse, og som i saa høj Grad maa paa-skønnes netop for en seddeludstedende Bank, ogsaa ville være raadende for Fremtiden til Gavn og Betyggelse for vort Pengevæsen og derigennem for hele vort økonomiske Liv.

Det er en Selvfølge, at de ved Nationalbankens Oprettelse herskende Forhold i høj Grad have maattet paavirke de gældende Bestemmelser. De tidligere Tidens bitre Erfaringer paa Seddelvæsenets Om